

Prínos pre spoločnosť a architektúru v diele Inžinierky architektky Milici Marcinkovej

V päťdesiatych rokoch 20. storočia, keď pani Inžinierka architektka Milica Marcinková študovala na Fakulte architektúry a pozemného staviteľstva Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave bolo snahou Fakulty, aby každý študent v ateliérovej tvorbe školy pracoval a prechádzal čo najviac ateliérov u profesorov a katedier, aby tak dostal univerzálny základ profesie so širšou možnosťou uplatnenia v praxi. Až v praxi sa potom prípadne špecializovať, ak bolo treba, na dajakom špecializovanom pracovisku. V päťdesiatych rokoch pôsobilo na Fakulte veľa výborných pedagógov, ktorí tam prišli s bohatými skúsenosťami z praxe na čele s profesorom Bellušom, zakladateľom Fakulty, profesormi Kramárom, Karfíkom, Hruškom, Lackom, prvým dekanom Piffлом a ďalšími. Ich ročník končil šesťročné vysokoškolské štúdium vrátane štátnicovho projektu v máji 1959, bolo ich 52, z toho 15 dievčat. Všetci sa v praxi uplatnili. Bola to povojnová doba malého množstva odborníkov a veľkých nárokov na výstavbu a projekciu. Doba prvých ročníkov študujúcich architektúru na novej Fakulte architektúry na Slovensku.

Do praxe nastúpila dva mesiace po ukončení školy v auguste 1959 na miestenku do Stavoprojektu v Bratislave. Tu navrhovala najmä Základnú školu v Bratislave Devíne, Detský domov diagnostický v Bratislave na Trnávke, robila projekt na Vysokoškolský domov v Trnave. Všetky sa realizovali a slúžia svojmu účelu. Okrem toho niekoľko ďalších návrhov budov, Planetárium v Bratislave a interiérov pre výskumné ústavy. Na Stavoprojekte bola do roku 1965. V rokoch 1965 až 1972 pracovala na pozvanie na úseku technického rozvoja a expertízy projektov Ministerstva školstva a Ministerstva Kultúry SR. To jej pomohlo najmä k širšiemu spoločenskému chápaniu problémov architektúry a zložitostí súvisiacich procesov. Na projektovom ústave kultúry bola od roku 1972 do 1991. Projektovala najmä Dom kultúry na hlavnom námestí v Bojniciach, návrh pre kultúrno spoločenské stredisko pre okruh 10 tisíc obyvateľov, sedadlá pre sériovú výrobu zasúvateľných podláh pre spoločenské sály, kino v Nových Zámkoch. Navrhla obnovu a rekonštrukciu bloku budov medzi Kapucínskou, Klariskou pre účely mestskej knižnice a rekonštrukciu Kláštora Kapcínov v Bratislave, rekonštrukciu Břeclavského zámku a nový amfiteáter pod zámkom v Břeclavi, obnovu domu č.201 na Trojičnom námestí v Banskej Štiavnici pre spoločenské priestory Mestského úradu, obnovu záhrady pri Kaštieli rodiny Thonetových vo Veľkých Uherciach spolu s dcérou Danou Marcinkovou, podobne aj rekonštrukciu záhrady a kaštieľa v Dubnici nad Váhom. Obnovu Františkánskeho kláštora v Skalici, dostavbu kultúrno-spoločenského strediska v Kollárove s Jurajom Molnárom, Dom kultúry na sídlisku západ v Prievidzi s Janou Kavanovou a ďalšie.

Začiatky jej účasti na verejných architektonických súťažiach boli sľubné, robievala ich spolu s manželom. Ešte počas štúdia na vysokej škole, zúčastnila sa aj súťaže na rodinné domy z panelov pre sociálnu výstavbu, za návrh dostali 1. cenu. V rokoch po jej skončení vysokej školy sa zúčastnili verejnej architektonickej súťaže na obchodný dom Prior a hotel Kyjev na Kamenné námestie v Bratislave, kde riešili hotel do priestoru námestia, dostali odmenu. V tom istom roku 1960 robili súťaž na internátnu školu v Bratislave Pod Bôrikom, dostali 1. cenu. V roku 1961 robili súťaž na novú Vysokú školu dopravnú v Žiline umiestnenú na vyústení bulváru Na Hlinách, dostali 1. cenu.

Tvorba na jej samostatných prácach sa vyznačovala jednotou architektúry budovy a interiéru, integráciou budovy a jej okolia so širším urbanistickým prostredím mesta alebo obce a zeleňou, prírodou. Otvorený priestor by bol nezmyselný bez zelene. Preto toľký dôraz kladla na obnovu alebo vybudovanie prírodných zložiek okolo objektov ktoré projektovala. Budova a najmä prízemie, ktoré sa rozpadá a prelína s okolím budovy a spolu sa viažu považovala za jeden z prínosov modernej architektúry, ktorý sa snažila v svojej tvorbe uplatňovať. V priestoroch budovy kladla dôraz na viacúčelovosť, zabezpečenie krátkodobých a dlhodobých vzťahov medzi priestormi a účelovými skupinami priestorov. Zdôrazňovala polyfunkčnosť, univerzálnosť priestorov, budov a komplexov, ktoré vedia mať väčšiu stabilitu a dlhodobú úžitkovosť vďaka svojej diverzite a rôznorodosti. Mala obdiv ku škandinávskej architektúre, poznala dánsku, fínsku ale najmä švédsku od svojho detstva, keď tam aj pol roka chodila po vojne do školy a neskôr ako architektka aj viackrát bola tam na súkromných cestách na pozvánku známych, i keď to bolo už veľmi zložité s povoleniami.

Za návrh Domu kultúry v Bojniciach dostala architektka Milica Marcinková v roku 1982 cenu Zväzu slovenských architektov za dielo v oblasti architektonickej tvorby, v roku 1984 od ministra kultúry titul Vzorného pracovníka kultúry za pracovné výsledky v oblasti projektovania stavieb kultúry, v roku 1988 čestné uznanie za dosiahnuté výsledky práce na Projektovom ústave kultúry. V roku 1983 bol projekt Domu kultúry Bojníc poctený vystavením na Svetovej výstave architektúry Interarch v Sofii poriadanej UIA, Medzinárodnou úniou architektúry.